

ФІЛОСОФІЯ УСПІХУ МЕНЕДЖЕРА

Постановка проблеми: людство розвивається, і з розвитком приходять багато нового, неординарного для старшого покоління. Тому професія менеджера також є новою для сучасності. Питання філософії успіху менеджера є актуальним на сьогодні, адже досліджується роль професійної культури менеджерів як один з основних компонентів для досягнення успіху в професійній діяльності. Визначаються головні складові морально-ділової культури менеджерів зовнішньо-економічної діяльності. Сучасний менеджмент у своєму основному значенні виступає не стільки в якості науки і практики управління компанією, процесом прийняття та реалізації управлінських рішень, скільки мистецтвом управління людьми. Сьогодні, на жаль, немає єдиного підходу до виміру ефективності управління персоналом. Складність полягає в тому, що процес трудової діяльності персоналу і управління в тому числі, тісно пов'язані з виробничим процесом і його кінцевими результатами, соціальною діяльністю чи економічним розвитком організації, що залежить від менеджера.

Мета роботи: в умовах ринкової економіки ефективна діяльність підприємства залежить від якості управління, тому ефективне вирішення стратегічних і тактичних завдань потребує залучення високо-кваліфікованих спеціалістів. Сьогодні необхідність у менеджерах зростає. І так, як в обов'язки менеджера входить вміння спілкуватися із людьми, вести із ними переговори, іти до спільної думки чи згоди, то тема філософії успіху менеджера є досить актуальною для сьогоднішнього. Центральною фігурою в системі менеджменту будь-якої організації є менеджер-керівник, який керує власне організацією, якимсь конкретним видом діяльності, функцією, підрозділом, службою, групою людей тощо. Метою моєї наукової роботи є бажання дослідити яким повинен бути успішний менеджер, як він повинен організовувати робочий процес, показати яким повинен бути успішний менеджер. Показати, що саме ця професія вимагає великої кількості знань, вміння знаходити спільну мову з кожим, уміння знаходити шляхи вирішення різного роду проблем, уміння працювати творчо, неординарно, знаходити нестандартні шляхи вирішення проблем.

Об'єкт дослідження: Об'єктами мого дослідження є особистісні якості менеджера, теорія його успіху, філософські погляди на діяльність менеджера.

Діяльність людини в суспільстві обумовлена певними філософськими засадами. Особливо виразно це прослідковується у таких сферах буття, як управління соціальними процесами, підприємницькою діяльністю бізнесових структур. Управлінець, менеджер у своїх діях, як правило, опираються на певні філософські засади. При цьому іноді людина навіть не помічає цього. Як свідчить практика управлінського процесу і підприємництва, успішною діяльністю суб'єкта економічної сфери є та діяльність, яка усвідомлена менеджером з філософських позицій. «Філософія в її загальному плані вивчає відношення «людина - світ», тоді як предметом філософії менеджменту і бізнесу є вивчення методологічних та світоглядних засад організаційних процесів суспільства та творчих, філософських підходів у вирішенні конкретних проблем управління виробничою і невиробничою сферами діяльності людини» [5]. «Проблема вивчення сутності стосунків «підлеглий» є частиною вирішення проблеми «людина - світ», адже саме світ - це все те, що ми пов'язуємо з людською діяльністю, створює умову, основу і процес самовідтворення людини» [6]. На сьогодні загальні теоретичні положення, частково впливаючи на теорії середнього рівня, в реальному житті все більше проєктуються на рівні емпірії. Спираючись на них, можна визначити здатність конкретного суб'єкта керівництва до виконання поставлених перед ним завдань органами управління та конкретними управліннями, які адміністративно чи економічно стоять над даною суб'єктом та вимогами об'єктивної дійсності (в даному випадку вимогами ринку). В ринковому господарстві ці вимоги мають виняткове, вирішальне значення. Адже саме вони детермінують зміни суспільних відносин у всьому їх об'ємі. Система «менеджер-оточення» співвідноситься з системою «суспільні відносини» як одиничне до загального. Чим швидше йде розвиток суспільних відносин, тим швидше менеджер може реалізувати свої знання, а звідси - і свої можливості. Праця менеджера є багатоманітною, але в основі її лежить рівень етичних і психологічних чинників суб'єкта управління. У взаємовідносинах «менеджер - оточуюче середовище» кожен конкретний випадок породжує велику кількість непередбачених нюансів, але є ряд парадигм, дотримання яких визначають успіх менеджера. Видатний американський соціолог Наполеон Хілл на основі величезного фактичного матеріалу зробив висновок, що важливою умовою успіху управління є наявність таких рис: 1. Сміливість і рішучість. 2. Самоконтроль. 3. Відчуття справедливості. 4. Чіткість рішень. 5. Якість планів. 6. Звичка працювати понаднормово. 7. Привабливість особи управління. 8. Співчуття і розуміння. 9. Досконале володіння предметом і ситуацією. 10. Готовність взяти відповідальність на себе. 11. Активізація співробітництва і відповідальності. [4] Основним завданням керівника, зазначає Дейл Карнегі - сприяти налагодженню зв'язків між співробітниками не тільки в процесі матеріального і духовного виробництва, але і поза ним. Це сприяє згуртованості людей, їх організованості на шляху до реалізації визначеної мети. Аналізуючи діяльність менеджера, вчені виділяють ряд помилок, які допускають управлінці в процесі керівництва людьми: 1. Бажання отримати більш високу платню і мати особистий комфорт. 2. Невдаха-керівник дуже боляче переживає відсутність символів своєї влади: робочого стола, кабінету, машини, навіть таблички на дверях. 3. Керівник-невдаха піклується перш за все за свою особу. 4. Поганий керівник схильний до самоізоляції. 5. Керівник-невдаха ховає свою некомпетентність за пихом, бундючністю. Депо на інші причини невдалого керівництва людьми вказує Дейл Карнегі. Він вважає, що основними помилками менеджера у спілкуванні з людьми є: 1. Невміння врахувати всі деталі в роботі колективу, організації, підрозділі. 2. Нездатність до виконання справи, яку здійснюють рядові члени організації. 3. Чекання на винагороду не за реалізацію знань, а за знання. 4. Страх конкуренції з боку виконавців. 5. Егоїзм керівника. 6. Невитриманість. 7. Авторитарність в управлінні. 8. Хизування знаннями. Управління людьми є, як зазначали вже древні філософи, великим мистецтвом, яке формується на досконалому знанні філософії, педагогіки, психології, соціології. Спеціальність менеджера є квінтесенцією знань дійсності у всій їх багатоманітності, вміння людини вичленили необхідне саме «тепер», саме «це» в палітрі філософського відношення «Я і Світ». Отже, раціональний підхід до управління є провідним для досягнення успіху. «Менеджер повинен бути раціональним, але самого раціоналізму недостатньо» [3]. Хороший менеджер не той, що долає проблеми, а той що вирішує їх, до того, як вони з'явилися. Отже, таке поняття, як «інтуїтивізм» у професії менеджера грає велику роль. Є безліч прикладів, коли рішення, здійснені на основі інтуїції, приводили до успіху. Правда, коли управлінець інтуїтивно відчуває необхідність прийняття певного рішення і, ще не здійснивши його, логічно вибудовує шляхи реалізації, одночасно надаючи їм емоційного забарвлення - рішення може набрати помилкового характеру. Менеджери, які спираються на «чисто» раціональний або «чисто» інтуїтивний способи, як правило, допускають прорахунки, помилки в своїх діях, але причина їх різна. Рішення, сформовані на «чисто» раціональній основі іноді не досягають мети через нерівномірне обґрунтування всіх ланок виконавчого процесу, прорахунки на певних його етапах. «Чисто» інтуїтивне рішення, «обтяжене» емоційними впливами, теж може мати хибну реалізацію. в умовах сьогоднішнього філософські основи менеджменту формують і саму філософію підприємництва, яка в сучасній економічній науці визначається як: а) уява про зміст підприємницької діяльності; б) ставлення менеджерів до учасників підприємницької діяльності і, зокрема, їх готовність нести відповідальність за працівників даного підприємства і тих, хто вклав свої кошти в

нього; в) ставлення менеджерів до оточуючого середовища і, зокрема, їх готовність нести відповідальність стосовно їх партнерів по ринку та суспільства; г) ставлення менеджерів до соціально-технологічних змін і, зокрема, до швидкого прийняття технічних і соціальних новацій; д) ставлення менеджерів до підприємницького розвитку, їх готовність чи неготовність до нього. Філософія підприємництва є поясненням існування і діяльності підприємства, вона дає картину його управління і уявлення про те, чим це підприємство є і яке його місце та роль в системі виробництва». Сьогодні серед науковців в галузі економічного знання все більше і більше зростає переконаність в тому, що без чітко виражених філософських основ підприємницька діяльність неможлива. Як вважають американські вчені К.Р. Макконелл і С.Л. Брю, людина, яка намагається здійснювати економічну діяльність, спираючись на буденну свідомість, неодмінно натикається на перешкоди, які намагається подолати, знову ж таки спираючись на буденні уявлення про економічні процеси.

Література

1. Гончарук (Чолач) Т.В., Джугла Н.В., Етнологічні інтенції осмислення українства у філософії Богдана Цимбалістого. // Психологія і педагогіка. – Тернопіль, 2018. - №1-2. – с 155-162.
2. Джугла Н. До питання Українського східного Обряду у рішеннях Замоїського скандалу 1720р. / Історія релігій в Україні. – Львів, «Логос», 2005. – с 210-215
3. Карнегі Дег. Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей.- М., 1989.
4. Наполеоне Хилл. Думай и богатей.- К., 1993
5. Рассел Б. Історія західної філософії.- К.; Основи, 1995
6. Філософія: навч. посіб./ Гончарук Т.В., Джугла Н.В., Шумка М.Л., - Тернопіль: підручники і посібники, 2016. – 416 с
7. Шевченко В.І. Концепція пізнання в українській філософії. Курс лекцій для вищих навчальних закладів. К., 1993. Наполеоне Хилл. Думай и богатей.- К., 1993.